EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 5.12.2023
COM(2023) 758 final

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

overeenkomstig artikel 14, lid 3, van Verordening (EU) 2019/880 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende het binnenbrengen en de invoer van cultuurgoederen

Inhoudsopgave

1. INLEIDING 3
2. TE BEREIKEN DOELSTELLINGEN 4
3. PROJECTARCHITECTUUR EN PLAN VAN AANPAK 5
Fase 1 — Conceptualisering: 5
Fase 2 — Systeemontwikkeling: 5
Fase 3 — Uitrol en gebruik: 6
4. OVERZICHT VAN GEBOEKTE VOORUITGANG 6
Projectontwikkeling 6
Methodologie: gebruikte aanpak voor de uitvoering van het ICG-systeem 7
Algemene planning 7
Verzoeken tot wijziging 7
Externe synergieën 8
Interne samenwerking 8
Activiteiten met de projectgroep betreffende “Digitalisering van cultuurgoederen” 8
5. RISICO’S VAN VERTRAGING 9
Risico 1 — Toewijzing personele middelen 9
Risico 2 — EU-éénloketomgeving voor de douane en de algemene prioriteiten op het gebied van IT-ontwikkeling bij de douane 9
Risicobeperkende acties 10
6. CONCLUSIES 10
BIJLAGE I: STRATEGISCHE MEERJARENPLANNING 11
BIJLAGE II: TIJDSCHEMA VOOR DE HOOFDFASEN VAN HET PROJECT EN DE KRITIEKE MIJLPALEN 13

VERKLARENDE WOORDENLIJST

Businesscase	Het document waarin het IT-project wordt gemotiveerd en de vereiste budgettaire middelen ervan worden vastgesteld.
Visiedocument	In het visiedocument worden de aannames uit de businesscase uitgewerkt. Hierin worden het partnerschap tussen de systeemeigenaar en de systeemaanbieder en het inzicht in de werking van het systeem op het moment van schrijven beschreven.
ICG-systeem	Systeem voor de invoer van cultuurgoederen: het gecentraliseerde elektronische systeem voor de invoer van cultuurgoederen.
Traces	Trade Control and Expert System: het meertalige onlineplatform van de Europese Commissie voor sanitaire en fytosanitaire certificering.
EU-CSW-CERTEX	EU-douane-éénloketsysteem voor de uitwisseling van certificaten.
MFK	Meerjarig financieel kader: de langetermijnbegroting van de EU, van 2021 tot 2027.
BPM	Bedrijfsprocesmodel: de bedrijfsprocesmodellering beschrijft het geheel van bedrijfsprocessen en informatiestromen op toepassingsniveau, en vult het tijdens de "systeemspecificatie"-fase opgestelde bedrijfsprocesmodel op systeemniveau aan om rekening te houden met de specifieke behoeften van de toepassing.
BAC-document	Document met de bedrijfsaanvaardingscriteria.

1. INLEIDING

Verordening (EU) 2019/880 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019[1] betreffende het binnenbrengen en de invoer van cultuurgoederen (hierna "de verordening" genoemd) is gericht op het voorkomen van de illegale handel in cultuurgoederen, in het bijzonder wanneer deze bijdraagt aan de financiering van terrorisme, en verbiedt de invoer in het douanegebied van de Unie van cultuurgoederen die illegaal uit derde landen zijn uitgevoerd.

De verordening onderwerpt de invoer van bepaalde cultuurgoederen waarvan wordt aangenomen dat die het meeste gevaar lopen (namelijk archeologische voorwerpen en delen van monumenten die niet in hun geheel bewaard zijn gebleven), aan een vergunningplicht, en de invoer van andere, waarvan wordt aangenomen dat die minder gevaar lopen, aan het vereiste van een importeursverklaring. Ze zorgt er ook voor dat die cultuurgoederen bij invoer in de Unie aan uniforme controles worden onderworpen. Voor de invoer van bepaalde cultuurgoederen die voor specifieke (onderwijskundige, wetenschappelijke of onderzoeksgerelateerde) toepassingen zijn bedoeld, geldt een vrijstelling van deze documentatievereisten.

Importeurs zullen pas een invoervergunning moeten verkrijgen dan wel een importeursverklaring moeten opstellen en bij de douane moeten indienen nadat een gecentraliseerd elektronisch systeem (het ICG-systeem) operationeel is geworden.

Dit ICG-systeem zal niet alleen dienen als middel voor de afhandeling van formaliteiten door marktdeelnemers, maar ook voor de opslag en uitwisseling van gegevens tussen de douanediensten van de lidstaten die met de uitvoering van de verordening zijn belast (douane- en culturele autoriteiten).

De werking van het ICG-systeem is afhankelijk van de EU-éénloketomgeving voor de douane die is ingesteld bij Verordening (EU) 2022/2399[2], waarin wordt voorzien in een rechtsgrondslag voor de werking van het douane-éénloketsysteem van de Europese Unie voor de uitwisseling van certificaten (EU-CSW-CERTEX).

Het EU-CSW-CERTEX is de centrale component van het EU-éénloketsysteem en is door de Commissie ontwikkeld om de nationale éénloketomgevingen voor de douane te koppelen aan systemen of databanken van de Unie voor het beheer van niet-douanegerelateerde vereisten, zodat alle betrokken autoriteiten toegang hebben tot de relevante gegevens en gemakkelijker kunnen samenwerken bij grenscontroles.

Elke twaalf maanden na de inwerkingtreding van de verordening moet de Commissie, totdat het elektronische systeem operationeel wordt, het Europees Parlement en de Raad een verslag voorleggen over de vooruitgang die is geboekt bij het opzetten van dit elektronische systeem.

In het eerste jaarlijkse voortgangsverslag van de Commissie[3] worden de activiteiten gepresenteerd die haar diensten in het eerste jaar na de inwerkingtreding van de verordening

[1] PB L 151 van 7.6.2019, blz. 1.
[2] Verordening (EU) 2022/2399 van het Europees Parlement en de Raad van 23 november 2022 tot instelling van de éénloketomgeving van de Europese Unie voor de douane en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 952/2013 (PB L 317 van 9.12.2022, blz. 1).
[3] COM(2020) 342 final.

hebben ondernomen, namelijk: a) de voorbereidende werkzaamheden voor de vaststelling van de noodzakelijke uitvoeringsbepalingen; en b) overleg met de lidstaten via de deskundigengroep voor douanezaken in verband met cultuurgoederen en de projectgroep betreffende de invoer van cultuurgoederen.

In het tweede jaarlijkse voortgangsverslag[4] wordt de geboekte vooruitgang gepresenteerd wat betreft de vaststelling van Uitvoeringsverordening (EU) 2021/1079 van de Commissie[5], alsook de uitrol van fase 1 ("Conceptualisering") van het ICG-project, de werkzaamheden van de daartoe opgerichte projectgroep en de voortgang van de businesscase en het visiedocument voor het ICG-project.

Het derde jaarlijkse voortgangsverslag van de Commissie[6] had betrekking op:

a) de afwerking van de eerste versie van het pakket bedrijfsprocesmodellen voor het ICG-systeem. Tijdens de ontwikkelingsfase zullen aanvullende actualiseringen van het pakket nodig zijn;

b) de afwerking van het document met de bedrijfsaanvaardingscriteria (BAC-document), dat alle testscenario's bevat die nodig zijn om de bedrijfsmatige en functionele eisen van het ICG-systeem uitvoerig te testen, teneinde te waarborgen dat alle geïdentificeerde bedrijfsbehoeften door het systeem kunnen worden uitgevoerd;

c) de creatie van gebruikersverhalen en de afstemming ervan op het BAC-document, waarbij de informatie werd gecontroleerd die de ontwikkelaars nodig hadden voor het inschatten en uitvoeren van de benodigde functies om aan de eisen te voldoen.

Dit vierde jaarlijkse voortgangsverslag bestrijkt de periode van juli 2022 tot juni 2023. De te bereiken doelstellingen, de projectarchitectuur en het plan van aanpak die in de vorige jaarlijkse voortgangsverslagen zijn beschreven, worden hier omwille van de volledigheid ook nog eens kort vermeld. Het eindoordeel over de geboekte vooruitgang en de geconstateerde risico's op vertraging worden onder "Conclusies" samengevat.

2. TE BEREIKEN DOELSTELLINGEN

Het ICG-systeem moet uiterlijk op 28 juni 2025 operationeel worden; vanaf die datum moeten alle marktdeelnemers die legaal specifieke categorieën van cultuurgoederen in de Unie willen invoeren[7], voor het verkrijgen van een invoervergunning of het bij de douane indienen van een importeursverklaring, immers verplicht gebruikmaken van dit systeem.

Na de vaststelling, in juni 2021, van Uitvoeringsverordening (EU) 2021/1079 van de Commissie en de goedkeuring van het visiedocument is in het tweede kwartaal van 2022 de ontwikkelingsfase van het ICG-systeem begonnen. Die zal ongeveer twee jaar duren en aan het einde ervan start de derde fase. In de derde fase wordt het ICG-systeem aan het EU-CSW-CERTEX gekoppeld, zodat er documenten kunnen worden uitgewisseld met de

[4] COM(2021) 358 final.
[5] Uitvoeringsverordening (EU) 2021/1079 van de Commissie van 24 juni 2021 houdende nadere uitvoeringsvoorschriften voor enkele bepalingen van Verordening (EU) 2019/880 van het Europees Parlement en de Raad betreffende het binnenbrengen en de invoer van cultuurgoederen, PB L 234 van 2.7.2021, blz. 67.
[6] COM(2022) 580 final.
[7] In de verordening wordt "invoer" gedefinieerd als het plaatsen van goederen onder een van de volgende douaneregelingen: het in het vrije verkeer brengen; opslag in douane-entrepots of vrije zones; tijdelijke invoer; en bijzondere bestemming, waaronder begrepen actieve veredeling.

douanesystemen van de lidstaten. Tegelijkertijd worden er ook opleidingssessies georganiseerd, zodat de diensten zich vertrouwd kunnen maken met de operationele functies van het ICG-systeem.

Samen met andere activiteiten van de diensten van de Commissie op douanegebied is ook het project betreffende de invoer van cultuurgoederen in detail gepland in het kader van de revisie van het strategisch meerjarenplan voor de douane van 2019[8] ("MASP-C rev. 2019"). Voor een schematische samenvatting van de planning van het project betreffende de invoer van cultuurgoederen, afkomstig uit "MASP-C rev. 2019", wordt verwezen naar bijlage I (tabel 1). Het MASP-C zal naar verwachting aan het einde van 2023 worden herzien. Op dat moment zal de projectfiche worden bijgewerkt zodat ze de daadwerkelijke vooruitgang omtrent het project weergeeft.

Zoals eerder is vermeld, wordt een deel van het project betreffende de invoer van cultuurgoederen ook ontwikkeld binnen het project voor de ontwikkeling van een EU-éénloketomgeving voor de douane, waarvan CERTEX een belangrijke component is. Voor een schematische samenvatting van de planning van het EU-CSW-CERTEX-project, afkomstig uit "MASP-C rev. 2019" (fiche 1.13), wordt ook verwezen naar bijlage I (tabel 2).

3. PROJECTARCHITECTUUR EN PLAN VAN AANPAK

Zoals in het eerste jaarlijkse voortgangsverslag analytisch is uiteengezet, is de projectarchitectuur gebaseerd op de methodologie zoals beschreven in "MASP-C rev. 2019" en de bijlagen daarbij, waaronder de governanceregeling[9], het EU-beleid inzake het modelleren van bedrijfsprocessen voor de douane[10] en de IT-strategie[11]. Zie bijlage II voor een uitgebreide routekaart, met de hoofdfasen van het project en de kritieke mijlpalen.

Hoewel het project tegelijkertijd op verschillende niveaus wordt uitgevoerd, kan het schematisch in drie hoofdfasen worden ingedeeld:

Fase 1 — Conceptualisering: eerst wordt een businesscase opgesteld, waarin het project wordt gemotiveerd en de vereiste budgettaire middelen worden vastgesteld. Voorts worden niveau 3 (Gebruikerseisen BPM's) en niveau 4 (Functionele eisen BPM's) opgeleverd, met als doel een visuele voorstelling van de bedrijfsprocessen en de gedetailleerde functionele eisen te verschaffen, zodat het beoogde operationele IT-systeem zal functioneren zoals beschreven in de wetgeving. Daarna wordt een visiedocument opgesteld, dat nadere informatie verstrekt over de contouren van het project wat architectuur, kosten, tijdpad en risico's betreft, en ook informatie zoals mijlpalen, op te leveren resultaten en projectorganisatie. Deze documenten vormen een weergave van de besprekingen en van de inhoud van de uitvoeringshandeling die door de Commissie moet worden opgesteld.

Fase 2 — Systeemontwikkeling: op basis van de bepalingen van de uitvoeringshandeling, de gebruikerseisen en de functionele specificaties voor het systeem worden er technische specificaties opgesteld over de wijze waarop het systeem wordt ingericht en ontwikkeld. Deze technische specificaties omvatten: de architectuur die zal worden gebruikt, de berichten die marktdeelnemers moeten indienen, de interfaces met andere systemen, testplannen enz.

[8] Zie https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/electronic-customs_en
[9] https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2019_masp_annex3_en.pdf
[10] https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2019_masp_annex4_en.pdf
[11] https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2019_masp_annex5_en.pdf

Zodra het ontwerp van het systeem vanuit conceptueel oogpunt gereed is en de in tabel 1 vermelde resultaten (mijlpalen 1 en 3, zie bijlage I) zijn opgeleverd, begint het meer diepgaande werk en wordt er ook rekening gehouden met de meer technische aspecten. De specificaties van de toepassing en de dienst ("Application & Service") en de technische systeemspecificaties die dan worden opgesteld, zijn de concretisering van de businesscase (voorbereid tijdens fase 1) en het visiedocument (voorbereid tijdens fase 2). Het ICG-systeem moet worden geïntegreerd in het bestaande Traces-platform en moet daarom in zekere mate de bestaande specificaties, architectuur, berichten en interfaces hergebruiken.

Fase 3 — Uitrol en gebruik: met deze fase gaat de daadwerkelijke ontwikkeling van het IT-systeem (constructiefase) van start, die wordt gevolgd door een overgangsfase waarin de vroege versies van het ICG-systeem geleidelijk zullen worden uitgerold naar de verschillende gebruikersgroepen en op fouten zullen worden getest, zodat de marktdeelnemers en bevoegde autoriteiten uiterlijk op 28 juni 2025 goed in het gebruik van het systeem zijn opgeleid. Daarop volgt een periode van zes maanden van nazorg, waarin het systeem nauwkeurig wordt afgestemd om te voldoen aan eventuele operationele behoeften die doorgaans pas aan het licht komen nadat het gebruik van een IT-systeem verplicht is geworden, en om ervoor te zorgen dat het systeem probleemloos werkt.

Opgemerkt moet worden dat het ICG-systeem, op grond van de vaststelling van de verordening voor een EU-éénloketomgeving voor de douane[12], **uiterlijk 3 maart 2025** via het EU-CSW-CERTEX aan de douanediensten van de lidstaten zal worden gekoppeld, zodat een geautomatiseerde douanecontrole van de documenten die voor de invoer van cultuurgoederen zijn afgegeven, kan plaatsvinden. Dit vereist conformiteitstesten.

4. OVERZICHT VAN GEBOEKTE VOORUITGANG

Projectontwikkeling

Er is tijdens de verslagperiode goede vooruitgang geboekt met de technische activiteiten. Vanaf het tweede kwartaal van 2022 is begonnen met de ontwikkeling van het ICG-systeem, met de eerste interne releases die betrekking hadden op de algemene functionele infrastructuur (bv. ondersteunende entiteiten, referentiegegevens, gebruikers, rollen, zoekindexen), alsook op kernwerkstromen (bv. registratie-/indieningswerkstromen voor de formulieren die bij invoer vereist zijn, werkstromen voor het opslaan van ontwerpversies enz.).

Aangezien de eerste resultaten al beschikbaar zijn, heeft de Commissie drie uitgebreide demonstraties aan de projectgroep gegeven waarin zij het systeem aan de deelnemende lidstaten heeft getoond. Hoewel de inspanningen waren toegespitst op een uitbreiding van de kernfuncties tot de volledige beheermogelijkheden, lag de nadruk ook op het definiëren van nieuwe functionele ontwerpen zoals hulp bij latere invoer, de aanvraag van een vergunning voor meerdere voorwerpen, de opsplitsing van een vergunningsaanvraag of de bibliotheekfunctie voor wetgeving van derde landen in het ICG-systeem.

[12] Na bijna tien jaar van proefprojecten en bijna vier jaar van voorbereidingen en onderhandelingen is de verordening tot instelling van de EU-éénloketomgeving voor de douane in december 2022 in het EU-recht opgenomen en vormt zij een nieuw rechtskader voor het delen van informatie en voor digitale samenwerking tussen de douanediensten en andere overheidsinstanties.

Daarnaast zijn sinds het eerste kwartaal van 2023 de zakelijke activiteiten voor de integratie van EU-CSW-CERTEX gestart, zodat de douane uiterlijk begin 2025 via EU-CSW-CERTEX toegang heeft tot invoervergunningen of importeursverklaringen, overeenkomstig het tijdpad voor de inwerkingtreding van het ICG-systeem.

Methodologie: gebruikte aanpak voor de uitvoering van het ICG-systeem

De methodologische aanpak voor de uitvoering van het ICG-systeem is een combinatie van verschillende methodologieën en praktijken van de diensten van de Commissie voor conceptualisering, kwaliteitsborging, ontwikkeling en uitrol. In deze context kunnen dankzij de regelmatige interne vergaderingen en demonstratiesessies reële functionaliteiten worden besproken en ingevoerd, waarbij al te uitgebreide mock-ups worden vermeden. Dankzij de adaptieve planning kan sneller en flexibeler op verwachtingen en wijzigingen worden gereageerd. Om nuttige feedback uit het veld te krijgen en het systeem naar behoren uit te rollen, zullen de lidstaten op vrijwillige basis worden betrokken zodra er een testversie is. De testomgeving zal vanaf het vierde kwartaal van 2023 van buitenaf toegankelijk zijn via algemene opleidingsprofielen.

Algemene planning

De ICG-functies worden ingedeeld in verschillende categorieën, die hieronder zijn opgesomd:

a) “ICG-kernfuncties met bestaande basis in Traces”: essentiële functies waarbij bestaande functionaliteit wordt hergebruikt;

b) “ICG-kernfuncties zonder bestaande basis in Traces”: essentiële functies die vanaf nul moeten worden opgebouwd;

c) “ICG-functies die geen kernfuncties zijn”: belangrijke, maar niet-essentiële functies;

d) “externe verbindingen”: functies die afhankelijk zijn van externe inputs;

e) “buiten het toepassingsgebied”: functies die niet voor de eerste ICG-systeemversie zijn (bv. artificiële intelligentie).

De onderstaande tabel bevat een raming van de beschikbaarheid per kwartaal. De uitvoering is momenteel georganiseerd in acht releases vanaf het tweede kwartaal van 2022 tot het tweede kwartaal van 2024, met dien verstande dat deze planning voortdurend wordt verfijnd en geoptimaliseerd.

Algemeen overzicht van beschikbaarheidsdoelstellingen												
Categorie	2022				2023				2024			
	Kw. 1	Kw. 2	Kw. 3	Kw. 4	Kw. 1	Kw. 2	Kw. 3	Kw. 4	Kw. 1	Kw. 2	Kw. 3	Kw. 4
A – Kernfunctie, hergebruik Traces												
B – Kernfunctie, nieuwe ontwikkeling												
C – Geen kernfuncties												
D – Externe verbindingen												

Tabel 1: Algemeen overzicht van beschikbaarheidsdoelstellingen

Verzoeken tot wijziging

Overeenkomstig het wijzigingsbeheerproces wordt elke vastgestelde wijziging in een lijst met verzoeken tot wijziging opgenomen. Terwijl de ontwikkelingsactiviteiten vorderen en de

interne besprekingen lopen, zijn er verschillende wijzigingen vastgesteld die in de BPM's van het ICG-systeem op niveau 2 en niveau 4 moeten worden doorgevoerd. Daarom worden de BPM's en het BAC-document bijgewerkt zodat zij de meest recente status weergeven, rekening houdend met de amendementen. De lidstaten worden van de wijzigingen op de hoogte gebracht, evenwel voor zover de wijzigingen geen invloed op hen hebben.

Externe synergieën
Tijdens de verslagperiode heeft de Commissie nauw samengewerkt met internationale organisaties, zoals de Internationale Museumraad (ICOM), zodat het systeem elementen van risicobeheer bevat, met name van de rode lijsten van de ICOM[13] en Unesco. Bovendien zijn andere instrumenten die de ICOM gebruikt om het cultureel erfgoed te beschermen (d.w.z. Object ID[14], Observatory[15] enz.), onderzocht met het oog op de bestrijding van de illegale handel.

Interne samenwerking
Er bestaat een uitgebreide samenwerking tussen de douane- en de gezondheidsdiensten van de Commissie. die verantwoordelijk zijn voor een aantal beleidsterreinen die nauw met elkaar verweven zijn. Er is een operationeel samenwerkingskader tussen diensten overeengekomen dat tijdens de verslagperiode verder is versterkt via continue monitoring.

Activiteiten met de projectgroep betreffende "Digitalisering van cultuurgoederen"
De Commissie heeft in het kader van het Douane-programma een projectgroep betreffende de digitalisering van cultuurgoederen[16] opgericht. Deze groep fungeert als een discussieforum voor deskundigen van de nationale douanediensten van de lidstaten en bevoegde (culturele) autoriteiten die ervaring hebben met vergunningsformaliteiten in erfgoedzaken, in het bijzonder digitale vergunningverlening. De groep heeft ondersteuning geboden bij het opstellen van de uitvoeringshandeling en helpt de diensten van de Commissie met het definiëren van de parameters en het uitwerken van de criteria voor de functionele specificaties van het ICG-systeem.

De projectgroep[17] telt momenteel afgevaardigden van vijftien lidstaten (BE, BG, DK, DE, EE, EL, ES, FR, IT, LV, HU, NL, AT, PT, RO) en is tot dusver twintig keer bijeengekomen (waarvan zes keer tijdens de verslagperiode van 29 juni 2022 tot en met 28 juni 2023).

Tijdens deze verslagperiode heeft de projectgroep vooral de volgende zaken onderzocht en hierover zijn deskundigheid en inzicht verstrekt:

- richtsnoeren voor bevoegde autoriteiten voor de validatie van registraties in het ICG-systeem van entiteiten die in aanmerking kunnen komen voor vrijstellingen van vergunnings- of verklaringsvereisten voor tijdelijke invoer voor onderwijskundige, wetenschappelijke of onderzoeksgerelateerde doeleinden; de opstelling van een document met beste praktijken om te waarborgen dat alle bevoegde autoriteiten van de lidstaten dezelfde evaluatiecriteria gebruiken wanneer zij dergelijke registraties valideren;

[13] https://icom.museum/en/resources/red-lists/
[14] https://icom.museum/en/resources/standards-guidelines/objectid/
[15] https://www.obs-traffic.museum/
[16] De projectgroep betreffende de digitalisering van cultuurgoederen fungeert als een discussieplatform waarop deskundigen van nationale douanediensten en bevoegde (culturele) autoriteiten die ervaring hebben met vergunningsformaliteiten in erfgoedzaken, in het bijzonder digitale vergunningverlening, bijeenkomen om ondersteuning te bieden bij de activiteiten in verband met de ontwikkeling van het ICG-systeem.
[17] Zie het eerste voortgangsverslag van de Commissie voor meer details over het mandaat en de werkzaamheden van de projectgroep, COM(2020) 342 final.

- begrip van de administratieve structuur van de bevoegde autoriteiten in de lidstaten en afstemming ervan op de configuratie en concepten van het ICG- en het Traces-systeem, zodat de aanvragen voor vergunningen telkens naar de passende bevoegde autoriteit worden verstuurd;
- de beste manier om de hulp die importeurs bij latere invoer van een eerder vergund cultuurgoed kunnen krijgen, in het ICG-systeem te organiseren;
- met het oog op de opname van een bibliotheekfunctie voor wetgeving van derde landen in het ICG-systeem is, in nauwe samenwerking met de leden van de projectgroep, een template ontworpen die als voorbeeldprofiel kan dienen. Die functie kan de bevoegde autoriteiten, de douane en importeurs helpen bepalen of er in derde landen een uitvoervergunningsvereiste of een uitvoerverbod geldt;
- de behandeling in het ICG-systeem van aanvragen voor invoervergunningen die betrekking hebben op zendingen met meerdere cultuurgoederen, op basis van de praktische ervaring van bevoegde autoriteiten in het kader van uitvoervergunningen krachtens Verordening (EG) nr. 116/2009;
- brainstormen over de meest efficiënte en effectieve manier om de werkstroom van een aanvraag voor een invoervergunning voor meerdere voorwerpen te organiseren, wanneer de bevoegde autoriteit van plan is de vergunning voor een aantal voorwerpen toe te kennen maar de aanvraag voor de rest te verwerpen;
- om het aantal vrijetekstvelden in de templates voor invoervergunningen en importeursverklaringen te verminderen, zijn de leden geraadpleegd over de opstelling van lijsten met waarden om het verzamelen van statistische gegevens te verbeteren.

Daarnaast heeft het ICG-ontwikkelaarsteam tijdens de verslagperiode en naarmate nieuwe functies werden gecreëerd en aan het systeem werden toegevoegd, drie demonstraties aan de groep gegeven om feedback te krijgen over de uitvoering van de nieuwe functies.

5. RISICO'S VAN VERTRAGING

Risico 1 — Toewijzing personele middelen

Het oorspronkelijke voorstel van de Commissie voorzag niet in het opzetten van een IT-systeem. Bijgevolg waren hiervoor geen middelen toegewezen. In de loop van de onderhandelingen en op verzoek van de medewetgevers werd het opzetten van het ICG-systeem echter in de verordening opgenomen. Daarvoor waren aanvullende middelen nodig, die op dat moment niet waren voorzien. Toen in december 2018 de definitieve politieke trialogen werden gevoerd, werd de behoefte aan personeel voor IT-ontwikkeling voor dit zesjarige project geschat op twee voltijdfuncties op het niveau van administrateur. Er kon echter slechts één voltijds administrateur worden aangesteld sinds half juli 2020.

Risico 2 — EU-éénloketomgeving voor de douane en de algemene prioriteiten op het gebied van IT-ontwikkeling bij de douane

Het ICG-systeem is onderling afhankelijk van de correcte uitvoering van EU-CSW-CERTEX, de kerncomponent van de EU-éénloketomgeving voor de douane, om informatie uit te wisselen met de nationale éénloketomgevingen voor de douane. De risico's liggen hoofdzakelijk bij de lidstaten en houden verband met tekorten aan middelen, de complexiteit van de projecten en de integratie ervan, contractuele en mogelijke inkoop- en financieringskwesties. Deze risico's moeten worden beschouwd in de context van de algehele IT-activiteiten van de lidstaten, met name de IT-projecten in het kader van het DWU (zoals invoersystemen) die een indirecte invloed hebben op de algehele uitvoering van het ICG-

systeem. In sommige lidstaten waren de financiële uitdagingen nog groter door de oorlog in Oekraïne. Om de financieringskwesties aan te pakken, heeft COM het gebruik van de passende instrumenten, waaronder het instrument voor technische ondersteuning (TSI), gepromoot.

Risicobeperkende acties
De risico's zijn intern gedocumenteerd.

6. CONCLUSIES

De belangrijkste acties voor de ontwikkeling van het ICG-systeem die tijdens de periode van dit vierde voortgangsverslag zijn uitgevoerd, kunnen als volgt worden samengevat:

- De ontwikkeling van het ICG-systeem is begonnen en de eerste basisresultaten zijn al op het scherm te zien. De kernfuncties van het ICG-systeem, zoals het aanmaken van documenten, het opslaan van ontwerpversies en de indiening of registratie van documenten voor alle soorten cultuurgoederen, zijn al operationeel.
- De nadruk ligt nu op de uitbreiding van deze kernfuncties naar de volledige beheermogelijkheden van het systeem.De geplande inspanningen in het kader van de acht interne releases tussen het tweede kwartaal van 2022 en het tweede kwartaal van 2024 liggen op schema; de organisatie ervan wordt voortdurend aan aanpassingen volgens de Agile-methode onderworpen.
- Dankzij de nauwe samenwerking met de leden van de projectgroep "Digitalisering van cultuurgoederen" konden verdere stappen in de technische activiteiten worden gezet, en er werden drie demonstraties van het ICG-systeem gegeven in het kader van de regelmatige vergaderingen van de projectgroep.
- Er zijn nieuwe functionele ICG-concepten overeengekomen en ingevoerd, zoals hulp bij de latere invoer van eerder vergunde cultuurgoederen, meerdere voorwerpen onder dezelfde invoervergunning, de opsplitsing van vergunningsaanvragen enz.
- Er is een functionele template voor de wetgevingsprofielen van derde landen opgesteld. Deze bibliotheekfunctie voor wetgeving van derde landen in het ICG-systeem zal zowel douanediensten als marktdeelnemers helpen om te bepalen of de uitvoer van cultuurgoederen vanuit een bepaald derde land aan beperkingen of verbodsbepalingen onderworpen is.
- De zakelijke activiteiten voor de integratie van EU-CSW-CERTEX zijn van start gegaan, zodat de documenten van het ICG-systeem begin 2025 toegankelijk zijn voor de douane, overeenkomstig de inwerkingtreding van het ICG-systeem voor elektronische vergunningen. Er wordt vooruitgang geboekt met de werkzaamheden aan andere externe verbindingen, bijvoorbeeld met EORI.
- Overeenkomstig de mijlpalen van MASP-C 2019 zijn de werkzaamheden aan de toepassings- en dienstspecificaties en de technische systeemspecificaties op gang gebracht.
- De Commissie ligt tot nu toe op schema met de ontwikkelingstermijnen en er zijn geen significante risico's op vertraging vastgesteld.

BIJLAGE I: STRATEGISCHE MEERJARENPLANNING

Het strategisch meerjarenplan voor de douane (MASP-C) waarborgt een doeltreffend en samenhangend beheer van IT-projecten doordat het voorziet in een strategisch kader en mijlpalen stelt binnen de wettelijke termijnen. Het plan is uiteindelijk in de Groep douanebeleid door de lidstaten goedgekeurd, op basis van advies van de Coördinatiegroep elektronische douane en overleg met de Contactgroep handel.
De planning voor het elektronisch systeem, die uitvoerig wordt beschreven in fiche 1.18 van "MASP-C rev. 2019", is met de lidstaten besproken en door de lidstaten goedgekeurd.

Tabel 1 toont een schematische samenvatting van de planning van het project betreffende de invoer van cultuurgoederen, afkomstig uit "MASP-C rev. 2019" (fiche 1.18).

Tabel 1 — Schematische samenvatting uit "MASP-C rev. 2019" (fiche 1.18)		
	Mijlpalen	*Geschatte datum van voltooiing*
1	Bedrijfsanalyse en bedrijfsmodellen	
	— Businesscase	Kw. 4 2020
	— Niveau 3 (Gebruikerseisen BPM)	Kw. 1 2022
	— Niveau 4 (Functionele eisen BPM)	Kw. 1 2022
2	Wettelijke bepalingen	
	— Huidige bepalingen*	Kw. 2 2019
	— Toekomstige bepalingen**	Kw. 2 2021
3	Fase van projectinitiëring	
	— Visiedocument	Kw. 2 2021
	— GO-besluit	Kw. 2 2021
4	IT-project	
	— Toepassings- & dienstspecificaties	Kw. 2 2023
	— Technische systeemspecificaties	Kw. 2 2023
	Constructiefase	
	— Uitvoering centrale diensten	Kw. 3 2024
	— Integratie van dienst in nationale systemen	N.v.t.
	— Nationale uitvoering	N.v.t.
	Overgangsfase	
	— Uitvoering en uitrol	Kw. 4 2024
	— Conformiteitstesten	Kw. 2 2025
5	Inbedrijfstelling	
	— Commissie, douanediensten van lidstaten en handelaren	Kw. 2 2025
	— Derde landen en handelaren uit derde landen (voor zover vereist)	N.v.t.
6	Ondersteuning bij uitvoering (opleiding en communicatie)	
	— Centraal ontwikkelde opleidingen en communicatie	Kw. 4 2024
	— Nationale opleiding en communicatie	Kw. 4 2024

*"Huidige bepalingen" verwijst naar Verordening (EU) 2019/880.
**"Toekomstige bepalingen" verwijst naar de uitvoeringsbepalingen die overeenkomstig Verordening (EU) 2019/880 moeten worden vastgesteld.

Tabel 2 toont een schematische samenvatting van component 2 van het EU-CSW-CERTEX-project, waarin het EU-CSW-CERTEX aan het ICG-systeem wordt gekoppeld.

Tabel 2 — Schematische samenvatting uit "MASP-C rev. 2019" (fiche 1.13) – component 2 "EU-CSW- CERTEX"		
	Mijlpalen	*Geschatte datum van voltooiing*
1	Bedrijfsanalyse en bedrijfsmodellen	
	— Businesscase	Kw. 1 2017
	— Bijlage bij businesscase	Kw. 2 2023
	— Niveau 3 (Gebruikerseisen BPM)	Kw. 1 2024
	— Niveau 4 (Functionele eisen BPM)	Kw. 1 2024
2	Wettelijke bepalingen	
	— Huidige bepalingen*	Van kracht
	— Toekomstige bepalingen**	2021
3	Fase van projectinitiëring	
	— Visiedocument	Kw. 3 2017
	— Bijlage visiedocument	Kw. 3 2023
	— GO-besluit	Kw. 3 2023
4	IT-project	
	— Toepassings- & dienstspecificaties	Kw. 2 2024
	— Technische systeemspecificaties	Kw. 2 2024
	Constructiefase	
	— Uitvoering centrale diensten	Kw. 3 2024
	— Integratie van dienst in nationale systemen	Vanaf kw. 4 2024
	— Nationale uitvoering	Vanaf kw. 4 2024
	Overgangsfase	
	— Uitvoering en uitrol	Kw. 4 2024
	— Conformiteitstesten	Vanaf kw. 1 2025
5	Inbedrijfstelling	
	— Commissie, douanediensten van lidstaten en handelaren (NB: dit is de datum van inbedrijfstelling voor de Commissie. De lidstaten voeren vanaf het tweede kwartaal van 2020 conformiteitstesten uit.)	Kw. 2 2025
	— Derde landen en handelaren uit derde landen (voor zover vereist)	N.v.t.
6	Ondersteuning bij uitvoering (opleiding en communicatie)	
	— Centraal ontwikkelde opleidingen en communicatie	N.v.t.
	— Nationale opleiding en communicatie	N.v.t.

*"Huidige bepalingen" verwijst naar Verordening (EU) 2019/880.
**"Toekomstige bepalingen" verwijst naar de uitvoeringsbepalingen die overeenkomstig Verordening (EU) 2019/880 moeten worden vastgesteld.

BIJLAGE II: TIJDSCHEMA VOOR DE HOOFDFASEN VAN HET PROJECT EN DE KRITIEKE MIJLPALEN

